

характеристик, що викликаються тривалим (понад п'ять-шість років) перебуванням її в місцях позбавлення волі). Тому важливим завданням є мінімізація негативних властивостей цього покарання, підвищення його ефективності як необхідного засобу захисту суспільства від найбільш небезпечних посягань, підтримання законності та правопорядку. Одним зі шляхів його вирішення є дотримання принципу справедливості під час призначення позбавлення волі [2, с. 4].

Отже, підсумовуючи вищевикладене зазначимо, що наукова спільнота, практичні працівники та законодавець повинні прагнути до того, щоб принцип справедливості покарання дотримувався у чинному законодавстві на найвищому рівні. Саме він акумулює в собі принципи законності, рівності громадян перед законом, гуманізму кримінального права, які у своїй сукупності характеризують якісну сторону справедливості. І тільки за умови справедливого Закону про кримінальну відповідальність він буде максимально ефективно реалізовувати одне з найважливіших своїх завдань – загальної та спеціальної превенції.

Список використаних джерел:

1. Проект Закону № 4407 від 13.04.2016 р. «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо підвищення відповідальності за нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням)» № 4407 від 13.04.2016 р. [Електронний ресурс] : Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58706. – Дата звернення: 10.04.17. – Назва з екрану.

2. Скакун О.Є. Реалізація принципу справедливості в процесі призначення покарання у виді позбавлення волі [Текст]: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Скакун Олександр Євгенович; Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди – Х., 2011. – 22 с.

Філіпп

Анастасія Володимирівна,
старший викладач кафедри
кримінального права та
кримінології

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ДЕТЕРМІНАНТИ ПОШИРЕННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА СЕПАРАТИЗМУ В УКРАЇНІ

Сьогодні однією з найбільших загроз національній безпеці є такі широкомасштабні явища як тероризм та сепаратизм, з якими Україна зіштовхнулася з початку агресії з боку сусідньої держави, та початку

антитерористичної операції. Ці явища мають місце не тільки безпосередньо у зоні конфлікту, де мають місце бойові зіткнення, особливо проводиться антиукраїнська пропаганда та проявляються сепаратистські настрої, а й в інших містах України.

Згідно ст. 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом», тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякуванні населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей»[2]. Сепаратизм – прагнення до відокремлення, відособлення. У багатонаціональних державах – прагнення національних меншин до відокремлення, створення самостійної держави [3, с. 126].

Як відомо, ці явища з'являються там, де суспільство переживає глибоку кризу, в першу чергу кризу ідеології і державно-правової системи. В такому суспільстві з'являються різні опозиційні групи – політичні, соціальні, національні, релігійні – які ставлять під сумнів законність державної влади. Вони мають тенденцію росту саме в перехідні періоди і етапи життя суспільства, коли в ньому створюється певна емоціональна атмосфера, а нестабільність являється основною характеристикою базових стосунків і соціальних зв'язків. Саме ці умови сприяють росту агресивності в суспільстві і приводить до того, що та чи інша економічна, етнічна, соціальна, релігійна або інша група намагається нав'язати свою волю суспільству, використовуючи при цьому насильство, як інструмент реалізації своїх планів і спрямувань.

Як зазначає В.П. Ємельянов, терористичні злочини, що є особливою та найнебезпечнішою формою екстремізму, можуть здійснюватися в різних формах, але серед усіх можна виділити дві основні ознаки: по-перше, вони спрямовані на те, щоб викликати у населення відчуття страху, безпорадності та незахищеності за рахунок організованого й жорстокого насилля або погрози; по-друге, їм притаманний цілеспрямований тиск на органи влади, міжнародні організації, фізичних або юридичних осіб з метою досягнення потрібних терористам наслідків за рахунок дій адресатів впливу[4, с. 46].

За даними наукових досліджень, загальна модель чинників, що сприяють виникненню й розвитку в суспільстві конфліктогенної ситуації, що розв'язується, у тому числі терористичним способом, зазвичай виглядає так:

- економічна криза;
- хронічна політична нестабільність;
- загальна структурна криза держави та її інститутів;
- руйнування історичних, культурних, моральних, гуманітарних цінностей;
- зростання націоналізму, національної нетерпимості, релігійного екстремізму та сепаратистських настроїв;

- слабкість державного апарату, і, насамперед, корумпованість державних службовців;
- низький професіоналізм спецслужб;
- падіння авторитету влади, закону, віри в її здатність забезпечити безпеку громадян;
- зацікавленість у дестабілізації ситуації з боку інших держав, низькокордонних терористичних, релігійних, націонал-радикальних та інших організацій;
- негативні процеси у соціальній структурі, що призвели до маргіналізації багатьох соціальних груп;
- падіння життєвого рівня, стан психологічного дискомфорту, тривоги й безвиході, незахищеності, що відчула на собі значна частина населення;
- зростання соціальної агресивності [5, с.70]. Наведені чинники є дуже актуальними, щодо ситуації яка зараз існує в Україні. Про дану актуальність свідчить, затверджена президентом України 26 травня 2015 року Стратегія національної безпеки України, де наголошується на тому, що найбільш актуальними загрозами національній безпеці України є «... агресивні дії Росії, що здійснюються для виснаження української економіки і підриву суспільно-політичної стабільності з метою знищення держави Україна і захоплення її території». Такі дії, зокрема, полягають у розпалюванні міжетнічної, міжконфесійної, соціальної ворожнечі і ненависті, сепаратизму і тероризму [6].

Для нейтралізації цих загроз у даній Стратегії визначені основні напрями державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України:

- 1) нейтралізація сепаратистських та екстремістських рухів і організацій;
- 2) забезпечення державної безпеки у сферах боротьби з тероризмом, економічної, інформаційної, кібернетичної безпеки;
- 3) захист державної таємниці;
- 4) участь в операціях НАТО з підтримання миру і безпеки;
- 5) розвиток спроможностей щодо запобігання і боротьби з тероризмом, атакою спільної боротьби з тероризмом [6].

Необхідною умовою протидії досліджуваним явищам є формування ефективної державної політики протидії тероризму, сепаратизму, що вимагає вироблення чіткої концепції та стратегії, базових принципів, концептуальних і нормативно-правових засад, визначення шляхів їх практичної реалізації. Це є складною комплексною проблемою, а успішно протидіяти їм можна лише у спосіб здійснення системи економічних, соціальних, правових, інформаційно-роз'яснювальних, оперативних-розшукових та організаційно-технічних заходів. Ці заходи мають здійснюватися як на національному, так і на міждержавному рівнях, у рамках міжнародного співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 року № 638-IV // ВВРУ. – 2003. – №25. – Ст. 180.
2. Словник української мови: в 11 томах. – Том 9. – 1978.
3. Ємельянов В. Проблеми кримінально-правової протидії тероризму / В. Ємельянов// Державна політика протидії тероризму: пріоритети та шляхи реалізації : збірник матеріалів «круглого столу» м. Київ, 24 лют. 2011 р. / за ред. М. Г. Гуцало; НІСД, 2011. – 120 с.
4. Вербенський М. Державна політика протидії тероризму: пріоритети та шляхи реалізації / М. Вербенський // Державна політика протидії тероризму: пріоритети та шляхи реалізації : збірник матеріалів «круглого столу» м. Київ, 24 лют. 2011 р. / за ред. М. Г. Гуцало; НІСД, 2011. – 120 с.
5. Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/19521.html>.

Хашев Вадим Георгійович,
доцент кафедри кримінального
права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук,
доцент

Мазенко Наталя,
курсант 3-го курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ПРОБЛЕМ НАРУГИ НАД МОГИЛОЮ

Злочини, що посягають на основні моральні принципи і цінності у сфері духовного і культурного життя суспільства мають власну історію. Адже ще кілька тисячоліть тому назад люди, які не мали статків вилучали цінності з пірамід єгипетських фараонів, місць поховань багатих вельмож суспільства на той час. Здійснювалася наруга на тілами померлих або місцями їхніх поховань через різні аспекти ненависті, за мотивами помсти та інших низинних причин. На теренах нашої сучасної країни цей вид злочину також вчиняється із багатьох мотивів, що свідчить про наявність антиморальних устоїв та ганебного ставлення серед прошарків нашого населення.

Діяння, що передбачено ст.297 Кримінального кодексу України (далі –